

Neúčelně vynaložená půlmiliarda: projekty nevedly ke zvýšení kvality vzdělávání. MŠMT ale dobře zvládlo začleňování ukrajinských žáků do českých škol

26.1.2026 - | Nejvyšší kontrolní úřad

Více než půl miliardy korun vynaložilo Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy (MŠMT) v letech 2016 až 2023 z prostředků státu a Evropské unie na projekty, které měly vést ke zvýšení kvality vzdělávání v regionálním školství a ke zlepšení výsledků žáků základních a středních škol. Kontrola NKÚ ukázala, že tyto peníze byly vynaloženy neúčelně. Kvalita vzdělávání se nezvýšila a žáci v klíčových kompetencích, jako je matematika, čtení a přírodověda, stagnují, nebo se dokonce zhoršují. To ukazují mezinárodní šetření i zprávy České školní inspekce. Tématem kontroly NKÚ bylo i začleňování ukrajinských žáků do českých škol. Podle kontrolorů reagovalo MŠMT na vzniklou situaci řadou opatření a zajistilo tak, aby ukrajinští žáci mohli v ČR realizovat své právo na vzdělání.

Kontrola ukázala, že projekty na řízení vzdělávání byly splněny formálně – k praktickému využití téměř nevedly. Příkladem může být „Průvodce strategickým a akčním plánováním“. Nejsledovanější video, které bylo součástí průvodce, mělo 537 zhlédnutí. Přitom škol je v ČR cca 11 tisíc. Nízká sledovanost dokládá nález NKÚ, že projekt nepřispěl ke zlepšení kvality vzdělávání ve školách a prostředky byly vynaloženy neúčelně.

Kontrola dále ukázala, že ve veřejné zakázce na „Informační systém vzdělávání“ v celkové hodnotě 27,4 mil. Kč porušilo MŠMT zákon o zadávání veřejných zakázek. Ministerstvo totiž uzavřelo dodatek ke smlouvě, kterým porušilo zákaz podstatné změny ve veřejné zakázce. Na základě dodatku ke smlouvě uhradilo MŠMT dodavateli 1,3 mil. Kč za detailní návrh implementace rozšiřující funkcionality informačního systému, aniž by ho dále využilo. Vynaložení těchto prostředků vyhodnotil NKÚ jako nevhodné.

MŠMT nevyhodnocovalo dlouhodobé záměry vzdělávání. Opakovaná absence vyhodnocení snižuje vypovídací hodnotu dlouhodobých záměrů a omezuje jejich využitelnost pro strategické řízení vzdělávání.

Kontrolaři prověřili rovněž 226,7 mil. Kč poskytnutých v letech 2017 až 2022 na hodnocení kvality škol. Tyto prostředky byly podle NKÚ vynaloženy účelně, neboť projekt přinesl konkrétní výsledky, které přispěly k systémovým změnám v hodnocení. Česká školní inspekce propojila interní a externí systémy hodnocení a vytvořila a zveřejnila kritéria kvalitní školy. MŠMT zase využilo některé závěry projektu např. při tvorbě legislativy nebo při reformě přípravy pedagogů v ČR.

Více než 460 mil. Kč na začleňování ukrajinských žáků

V roce 2022 po vypuknutí ozbrojeného konfliktu na Ukrajině čelila ČR přílivu ukrajinských uprchlíků. Úkolem MŠMT bylo začlenit ukrajinské žáky do českého vzdělávacího systému podle mezinárodního i českého práva. Na podporu tohoto začleňování poskytlo Ministerstvo školství v letech 2022 a 2023 ze státního rozpočtu celkem přes 460 mil. Kč. V procesu poskytování dotací nezjistil NKÚ pochybení.

MŠMT vynaložilo prostředky účelně a v souladu s právními předpisy.

Aby se usnadnilo začleňování ukrajinských dětí do českého vzdělávacího systému, byly pro ně zřizovány přípravné třídy, které sloužily k tomu, aby si žáci osvojili základy českého jazyka a adaptovali se na školní prostředí. Do přípravných tříd byli přijímáni žáci, kteří neovládali český jazyk natolik, aby mohli plnohodnotně navštěvovat běžnou výuku.

Kromě přípravných tříd MŠMT finančně podpořilo tzv. adaptační skupiny, které mohly ukrajinské děti využívat prvních 90 dní na území ČR. Jednou z forem začleňování těchto dětí do českého prostředí byly jazykové kurzy češtiny.

MŠMT zajistilo podmínky pro začleňování ukrajinských žáků do českých škol tak, aby mohli realizovat své právo na vzdělání. Podle údajů MŠMT se koncem září 2022 v českých školách (mateřských, základních a středních) vzdělávalo přes 50 tisíc ukrajinských dětí a žáků. Toto číslo se v průběhu let významně nemění – k 31. 3. 2025 se jich na českých školách vzdělávalo 46 800.

Odbor komunikace

Nejvyšší kontrolní úřad

SOUBORY KE STAŽENÍ (ALTERNATIVNÍ ODKAZ): Kontrolní závěr z kontrolní akce č. 25/02 (docx + pdf)

<https://www.nku.cz/cz/pro-media/tiskove-zpravy/neucelne-vynalozena-pulmiliarda:-projekty-nevedly-k-e-zvyseni-kvality-vzdelavani--msmt-ale-dobre-zvladlo-zaclenovani-ukrajinskyh-zaku-do-ceskych-skol-id15362>